

СПЕЦИАЛНОСТ ПСИХОЛОГИЯ

Докторска програма по ПЕДАГОГИЧЕСКА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

Образователно-научна степен: ДОКТОР

Професионална квалификация: ИЗСЛЕДОВАТЕЛ

Продължителност на обучението: 3/4 години

Форма на обучение: редовна, самостоятелна, задочна

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

1. ОБЩО ПРЕДСТАВЯНЕ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Докторантите по „Педагогическа и възрастова психология“ могат да реализират психodiагностични и експериментални изследвания в различни възрастови групи на различни образователни равнища. Те придобиват умения за интерпретация на данни от емпирични изследвания, както и за прилагането на подходящи методи за психологична диагностика, прогнозиране и консултиране. В процеса на научно-изследователската и педагогическата си дейност, докторантите се ползват от постижения в световната практика по педагогическа и възрастова психология.

Обучението е с продължителност до 3 г. в редовна и самостоятелна форма на обучение и до 4 г. в задочна форма. Във всички форми то приключва със защита на докторска дисертация. Образователна и научна степен „Доктор“ по трудова и организационна психология се придобива след изпълнение на задълженията по чл. 46, ал. 2 от ЗВО, чл. 9, ал. 2 от ЗРАСРБ, раздел II от ППЗРАСРБ и съгласно Условията и реда за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ от Вътрешните правила за развитие на академичния състав на Югозападния университет „Неофит Рилски“.

2. ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

Цел на предлаганото обучение е да осигури висококвалифицирани специалисти, за потребностите на академичната и извън академичната среда, които са придобили специализирана теоретична и практическа подготовка по отношение на концептуалните постановки за психичното развитие на човека. В тази връзка се очаква докторантите да задълбчат познанията си, свързани с направленията и школите в теориите за личността, емоциите, темперамента и характера, в различни възрасти, чрез проучването и реферирането на литературата, необходима за изграждане на дисертационния труд.

В същността на представената програма е и разширяването на информираността по отношение на работата и дефицитите на психичните процеси в различни възрастови групи. Тази цел може да се декомпозира в следните по-конкретни подцели: осмисляне взаимодействието на когнитивните, емотивните и конативните процеси, като психична основа за формиране на личността; разширяване на познанията за качествата на характера и личността, като основа за изграждането на личностната осъзненост. От важно значение е да се разберат механизмите за формирането на качествата и характеристиките на личността в различни възрасти посредством взаимодействието със семейната, приятелската, професионалната и социалната среда.

Чрез тази докторска програма се задълбочават и познанията за психолого-педагогическото взаимодействие между учители и ученици, за стадиите на психо-

социално развитие на човека, за възрастовите етапи и кризисни периоди в развитието на егото и личността, за изграждане на уменията и стимулиране на мотивацията както на деца и юноши, така и при възрастните в старостта. Обогатяването на изследователската култура и компетентност в областта на педагогическата и възрастова психология подготвя докторантите за бъдещата им професионална реализация.

3. ОБЩА КВАЛИФИКАЦИЯ И СПЕЦИАЛИЗАЦИЯ НА ПРОГРАМАТА

В програмата са разгледани подробно специфичните проблеми в психологията, посредством две от нейните области – педагогическата и възрастовата психология. Това съчетаване се налага, поради голямото значение на тези дялове от психологично познание за професионалната компетентност на психологите. Възрастовата и педагогическата психология са много тясно обвързани в програмата, което дава възможност на докторантите да обогатяват познанията си относно различните възрастови периодизации, свързани с особеностите в развитието и формирането на личността, като се асоциират с педагогическата страна, а именно усвояването на знания, умения и опит, и трансформирането им в устойчиви свойства на психиката и личността.

Докторантите имат възможността да се запознаят с практико-приложни нововъведения в област на възрастовата и педагогическата психология, чрез прилагане на научни методи, концепции, теории. В този смисъл докторантите се ангажират и с активно участие в теоретично или практическо обучение по една или повече дисциплини, фиксирани в индивидуалният им учебен план. Научават се реално да прилагат групов и индивидуален подход, когато проучват ученици, родители и учители с психологични тестове и въпросници. Всяка иновация в педагогическия процес се проверява чрез методологичния апарат на психологията.

Към задълженията им по учебен план се включват и задачи по осъществяване на научни, образователни и административни дейности, както и участието им в научно-изследователски екипи за разработване на проекти, помощни материали, планове и програми, даващи им възможност да упражняват знанията си и да развиват уменията си свързани с организиране на научно-изследователска, учебна и свързаните с тях дейности във висшите и средните училища.

Докторантите се обучават в провеждането на научни изследвания насочени към усъвършенстване или развитие на концепции, теории или практически методи в областта на възрастовата и педагогическата психология. Обогатяват познанията си да провеждат проучвания, изготвят учебници и учебни помагала.

4. УСВОЕНИ ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И КОМПЕТЕНТНОСТИ СЪГЛАСНО НАЦИОНАЛНАТА КВАЛИФИКАЦИОННА РАМКА

4.1 Знания (теоретически и/или фактологически)

- Притежава и използва специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ на психолого-педагогическото взаимодействие между учители и ученици.
- Владее методите на научните изследвания в областта на педагогическата и възрастова психология.
- Притежава знания и извършва оригинални изследвания свързани с личностните качества, когнитивните процеси, емоциите, темперамента и характера в различни възрасти.

4.2. Умения (познавателни и/или практически)

- Притежава умения да решава комплексни проблеми чрез психологични методи и инструменти при изследване на механизмите формиращи качества и характеристики на личността в различни възрастови групи.
- Чрез използване на научни методи, концепции и теории изгражда умения да решава и преодолява критични проблеми областта на възрастовата и педагогическата психология.
- Владее методи и техники на практико-приложните нововъведения за предвиждане на промени свързани с особеностите в развитието и формирането на личността, като ги свързва с педагогическата страна, а именно усвояването на знания, умения и опит, и трансформирането им в устойчиви свойства на психиката.
- Развива умения да пише и представя научни и технически документи (научни статии, резюмета, доклади, фигури, графики и др.) като комуникара чрез различни медии пред различна аудитория по осъществяване на научни, образователни и административни дейности, както и участва в научно-изследователски екипи за разработване на проекти, помощни материали в областта на педагогическата и възрастовата психология.
- Притежава умения като издръжливост, предприемчивост, твърдост, възискателност, приспособимост и интелектуална гъвкавост.

4.3. Самостоятелност и отговорност

- Създава и интерпретира нови знания чрез собствените изследвания или реферираната научна литература.
- Демонстрира умения за разширяване на обхвата на досега познатата научна област чрез повишаване на информираността по отношение на работата и дефицитите на психичните процеси в различни възрастови групи.
- Притежава способност за самооценка на постиженията на изследователския си труд.
- Притежава способности да съставя, проектира, изпълнява и адаптира съвременен изследователски процес с научна стабилност.

4.4. Компетентност за учене

- Показва капацитет за систематично придобиване, разбиране и разширяване на знанията си относно най-съвременните научни постижения на теорията и професионалната практика в областта на педагогическата и възрастовата психология.

4.5. Комуникативни и социални компетентности

- Представя качества и умения, изискващи проявяване на висока лична отговорност, самостоятелност и инициативност в сложни обстоятелства, като основа за повишаване на личностния си капацитет.
- Демонстрира развити способности да концептуализира и генерира нови знания, за прилагане на новите достижения при изграждане на професионална устойчивост в областта на психологията.
- Пълноценно общува на някои от най-разпространените европейски езици

4.6. Професионални компетентности

- Детайлно разбира научно-изследователски техники, прилагани за научни и практически цели в институции като центрове за психо-социална рехабилитация на деца, детски педагогически стапи и други.

- Извършва информирани преценки по сложни въпроси в педагогическата и възрастовата психология чрез осмисляне взаимодействието на когнитивните, емотивните и конативните процеси като психична основа за формиране на личността.
- Притежава способност да продължава изследванията в съответната научна област на все по-сложни равнища, като допринася за разширяване на познанията относно психичните процеси в различни възрастови групи.

5. СФЕРИ НА ПРОФЕСИОНАЛНА РЕАЛИЗАЦИЯ

Успешно завършилите докторската програма по Педагогическа и възрастова психология притежават по-разширени и задълбочени психологични знания от бакалаврите и магистрите. Това им предоставя възможност за конкурентна и по-широка професионална изява. Възможни сфери на професионална реализация са различните степени на образователната система - начални училища, средни общеобразователни училища, професионални гимназии и свързаните с тях институции като центрове за психо-социална рехабилитация на деца, детски педагогически стаи и други. Придобитата професионална компетентност им дава възможност и за развитие в академичното поприще, в научни и изследователски организации, специализирани лаборатории, както и в социалната система предлагаща услуги свързани с превенцията и грижата за психичното здраве.

СТРУКТУРА НА УЧЕБНИЯ ПЛАН

№	НАИМЕНОВАНИЕ НА ДЕЙНОСТИТЕ	Форма на подготвка и реализация			Форма на признаване
		КРЕДИТИ	ХОРариУМ	лекции, семинари, лабораторни упражнения, самостоятелна подготовка, консултации, участие, друго	
I. ОБРАЗОВАТЕЛНА ДЕЙНОСТ					
1.	Педагогическа и възрастова психология	2	60	30л, 30 сп	Изпит
2.	Методология и методи на научните изследвания	2	60	30 л, 30 сп	Изпит
3.	Подготовка и управление на проекти	2	60	30 л, 30 сп	Изпит
4.	Английски език	1	30	15 л, 15 сп	Изпит
5.	Избираема дисциплина първа група	1.5	45	30л, 15 сп	Изпит
6.	Избираема дисциплина втора група	1.5	45	30л, 15 сп	Изпит
		ОБЩО :	10	300	
II. НАУЧНОИЗСЛЕДОВАТЕЛСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Подгответелни и съпътстващи дейности по дисертацията <i>(проучване и рефериране на литература)</i>	20	600	560 часа сп, 40 часа консултация с научен ръководител	Събеседване
2.	Представяне на концепция и инструментариум за изследвания	9	270	250 часа сп, 20 часа	Събеседване

				консултация с научен ръководител	
3.	Реализиране на емпирично изследване по дисертационния труд	20	600	580 часа сп, 20 часа консултация с научен ръководител	Събеседване, заверка от научен ръководител
4.	Участие в научен форум (докторантска сесия, докторантско училище, кръгла маса, конференция, конгрес)	10	300	290 часа сп, 10 часа консултация с научен ръководител	Сертификат, Служебна бележка
5.	Публикации (статии, студии) в български / чужди издания	15	450	440 часа сп, 10 часа консултация с научен ръководител	Сертификат, Копие от публикацията
6.	Доклади в български / международни конференции и конгреси	15	450	440 часа сп, 10 часа консултация с научен ръководител	Сертификат, Копие от публикацията
7.	Написване на обособена част от дисертационния труд	25	700	650 часа сп, 50 часа консултация с научен ръководител	Събеседване, протокол от КС
8.	Презентиране на дисертационния труд пред научния ръководител и катедрен съвет	30	900	880 часа сп, 20 часа консултация с научен ръководител	Обсъждане, протокол от КС
ОБЩО :		144	4320		
III. ПЕДАГОГИЧЕСКА ДЕЙНОСТ					
1.	Водене на семинари, практически или лабораторни занимания	10	300	Самостоятелна подготовка, консултации	Учебен разпис, заверка от ръководител катедра
2.	Оценяване/ръководство на курсови работи (<i>консултации на студенти, наблюдения и хоспитиране, проверка на писмени работи</i>)	5	150	Самостоятелна подготовка, консултации	Заверка от научен ръководител
3.	Изготвяне на рецензия на дипломна работа	5	150	Самостоятелна подготовка, консултации	Заверка от научен ръководител
ОБЩО :		20	600		
IV. ДРУГИ					
1.	Участие в катедрени заседания; в работата на катедрени, факултетски и университетски комисии и други академични дейности, участие в изследователски проект	2	60	Участие	Протокол от катедрен съвет
2.	Съдействие като квестори при провеждане на изпити (семестриални, държавни и др.)	2	60	Участие	Служебна бележка от

					ръководител катедра
3.	Участие в организационно-административни дейности	2	60	Участие	Служебна бележка от ръководител катедра
	ОБЩО :	6	180		
	ОБЩО (за цялата продължителност на обучението):	180	5400		
ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ПЪРВА ГРУПА					
1.	Психология на личността	1.5	45	30л, 15 сп	Събеседване
2.	Социална психология	1.5	45	30л, 15 сп	Събеседване
3.	Диференциална психология	1.5	45	30л, 15 сп	Събеседване
ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ ВТОРА ГРУПА					
1.	Психология на аномалното развитие	1.5	45	30л, 15 сп	Събеседване
2.	Психология на стреса	1.5	45	30л, 15 сп	Събеседване
3.	Спортна психология	1.5	45	30л, 15 сп	Събеседване

АНОТАЦИИ НА УЧЕБНИТЕ ДИСЦИПЛИНИ

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

ПЕДАГОГИЧЕСКА И ВЪЗРАСТОВА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 2

Форма за проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“

E-mail: teodor@swu.bg

Хорариум: 30 л + 30 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Педагогическата и възрастовата психология заемат значимо място в цялостната подготовка на докторантите от едноименната докторска програма. В курса по „Педагогическа и възрастова психология“ се отчита необходимостта от разглеждане на психичните процеси, състояния, свойства и техните възрастови специфики от различни научни позиции. Това създава възможност за формиране на по-широки представи относно същността на психичните феномени. Разкриват се съществени закономерности на психологичните условия за хармонично формиране на личността на учениците.

Усвояват се психологичните специфики на обучението, чието съблудяване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес и обезпечава безпроблемното му протичане. Анализира се развитието на психиката, проследявайки се динамиката на психичните феномени във възрастов план. Посочват се оптималните взаимодействия и добрите практики между отделните субекти в училищната система, които допринасят за наличието на положителни резултати и позитивен психоклимат.

Съдържание на учебната дисциплина:

В съдържателен план, курсът по „Педагогическа и възрастова психология“ е ориентиран към запознаване с актуалните въпроси, стоящи пред дисциплината. Представя се информация за психологичните механизми на усвояването на обществено-историческия опит от учащите и на тази основа закономерностите на формирането на тяхната личност. Съдържа се информация за формиране на качества на мисленето, волята, емоциите, и характера, както и за изграждането на положителна, просоциална нагласа и поведение. Отделено е внимание на проблемите на самосъзнанието, саморегулацията, самооценката, саморазвитието, рефлексията и аз-концепцията на учениците. Разглеждат се въпроси за формиране на психиката през отделните възрастови периоди и особеностите на личността. Представя се идейните основания за възрастовото периодизиране.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 60 часа лекции и семинарни упражнения. Разработва се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.

МЕТОДИ И МЕТОДОЛОГИЯ НА НАУЧНИТЕ ИЗСЛЕДВАНИЯ

ECTS кредити: 2

Хорариум: 30 л + 30 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: проф. д-р Станислава Стоянова, катедра „Психология“

E-mail: avka@swu.bg

Анотация:

Учебната дисциплина „**Методология и методи на научните изследвания**“ се изучава през II семестър като задължителна учебна дисциплина от учебния план на докторанти по Педагогическа и възрастова психология. Хорариумът е 30 часа лекции, 30 часа извън аудиторна заетост и 2 кредита.

Курсът по „Методология и методи на научните изследвания“ включва следните съдържателни модули: 1) цел, задачи, хипотези; 2) организация на изследването, процедура на изследването, етични проблеми; 3) извадка; 4) методи за събиране на данни, изследователски инструментариум; 5) експериментални планове; 6) методи за анализ на данни.

Цели на учебната дисциплина „Методология и методи на научните изследвания“: докторантите да усъвършенстват уменията си за организиране и провеждане на научно изследване в областта на педагогическата и възрастовата психология; докторантите да познават и прилагат методите на събиране, обработка, анализ, визуализиране и интерпретиране на данните в съответствие със заложените цели и изследователските въпроси; докторантите да притежават умения за въвеждане на данни в статистически софтуер и статистически анализ на данни чрез статистически софтуер при проверка на хипотези; докторантите да притежават умения за изготвяне на доклад от научно изследване и презентация на научни изследвания.

Лекционният курс се провежда като се използват съвременни технически средства като мултимедия, софтуер, модели, както и интерактивни методи.

Активната самостоятелна работа от страна на докторантите се изразява в подготовката и презентацията на научно-изследователски разработки, провеждане на

психологични изследвания; попълване на тестове; конспектиране на статии, глави от книги; есета по проблеми, свързани с тематиката на дисертационния труд; анализ на казуси.

Оценяването на постигнатите от докторантите резултати в процеса на обучение се извършва съобразно системата за трансфер и натрупване на кредити. Окончателната оценка по учебната дисциплина се формира в края на курса на обучение въз основа на оценката, получена на есе върху съдържанието на учебната дисциплина, и оценката от самостоятелната (извънаудиторна) работа на докторанта.

Оценъчна скала: използва се шестобална скала за оценяване, където оценка отличен 6 е равна на оценка А по европейската система за оценяване; оценка много добър 5 е равна на оценка В по европейската система за оценяване; оценка добър 4 е равна на оценка С по европейската система за оценяване; оценка среден 3 е равна на оценка D по европейската система за оценяване; оценка слаб 2 е равна на оценка E по европейската система за оценяване.

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ПСИХОЛОГИЯ НА ЛИЧНОСТТА

ECTS кредити: 1,5

Хорариум: 30 л + 15 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Анотация:

Курсът по Психология на личността представя основните парадигми и основаните на тях модели на личността преди всичко в перспективата на теоретични рамки, позволяващи конкурентни интерпретации и импликации, които те имат в разбирането на психологическата реалност. Лекционният материал дава възможност и за индивидуалната подготовка на докторантите по определени теми. Стимулира се самостоятелната работа в подготовката на презентации - от избора на източници по темата до начина, по който да бъде представена. Предвиждат се и практическо-ориентирани форми на работа – дидактично запознаване с някои популярни методи за изследване на личността, рефериране и обсъждане на класически изследвания, както и провеждането на илюстративни мини-изследователски задания в рамките на семинарните и практическите групи.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът включва основни понятия и теории в психологията на личността. Личностни диспозиции, емоции, темперамент, характер, мотивация, Аз-концепция, стрес и стресови състояния. Коментират се основни конструкти от психологията на личността: базисни направления в психология на личността, Аз-образ и самооценка, нагласи, ценности, способности, потребности, емоционална регулация, ролята на наследствеността и на средата при формирането на личността, психично здраве и личностна патология, личност и здраве, социален конструктивизъм на нормата и патологията. Личността се представя като съвкупност от фактори, които детерминират всеки индивид и представител на обществото, където мисленето, чувствата и начините за поведение правят всеки човек уникален.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 45 часа лекции и семинарни упражнения. Разработва се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.

СОЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 1,5

Форма за проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Хорариум: 30 л + 15 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по “Социална психология” включва два съдържателни модула: 1) Процесът на социализация и социално-психологически теории за личността; 2) Малките социални групи – социално влияние и междуличностно общуване. Всеки един от модулите предлага изчерпателен обзор на теориите и изследванията, които имат съществен принос за развитието на съответната научна проблематика. Представени са основните теоретични и изследователски парадигми за разбиране на разнообразните форми на социално поведение. Специално внимание е отделено на методологията на психологическите изследвания и на социално-психологическото познание.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предметна област на социалната психология. Социално-психологическа проблематика при изследване на личността. Обща характеристика и класификация на малките групи. Феномени. Референтни групи. Социометрия. Лидерът в неформалното и формалното общуване. Методи за диагностика и измерване. Феноменология на колектива. Екип. Лидерство и роли в екипа. Взаимовлиянието в неструктурирани ситуации: внушение, пропаганда, подражание, мода, заразяване, паника. Обществено мнение и обществено настроение. Мнозинство, малцинство, коалиции. Междугрупови конфликти. Общуване, агресия, конфликти и просоциално поведение.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 45 часа лекции и семинарни упражнения. Разработва се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.

ДИФЕРЕНЦИАЛНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 1,5

Форма за проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Биляна Йорданова, катедра „Психология“

E-mail: b_iordanova@swu.bg

Хорариум: 30 л + 15 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по Диференциална психология осигурява научна перспектива, която свързва психологическата теория с използването на оценките на индивидуалните различия в ситуации от реалния свят и представя най-важната и нова литература върху личността, интелектуалните способности, когнитивния стил и други индивидуални различия като креативност, емоционална интелигентност, професионални интереси, икономическо поведение. Особено внимание се обръща на различията в психичния статус между големи групи от хора - различия между половете и най-разнообразни социални групи в обществото.

Съдържание на учебната дисциплина:

Курсът включва основни понятия и теории в областта на индивидуалните различия. Представят се методологичните и теоретичните подходи в областта на диференциалната психология (изучаването на индивидуалните различия). Въздействието на тези методи и теории са разгледани във връзка с илюстративни примери и сценарии от реалния свят. Курсът запознава докторантите с индивидуалните различия по отношение на способностите на индивида; обяснява личността му в зависимост от наследствеността и влиянието на неговата среда (възпитание, култура), наследствените характеристики (биологични и генетични) и психически характеристики (интелект, способности, характер).

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 45 часа лекции и семинарни упражнения. Разработва се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.

ПСИХОЛОГИЯ НА АНОМАЛНОТО РАЗВИТИЕ

ECTS кредити: 1,5

Хорариум: 30 л + 15 су

Форма за проверка на знанията: изпит

Вид на изпита: писмен

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Наташа Ангелова, катедра „Психология“

E-mail: natasha_v@swu.bg

Анотация:

Фундаменталните цели на дисциплината са насочени към запознаване на докторантите със съвременните диагностични инструменти за идентификация на нарушенията в индивидуалното развитие и с класическите терапевтични подходи за тяхното преодоляване. Докторантите ще придобият задълбочени теоретични познания за етиологията и клиничната картина за основните нарушения на развитието, както и практически умения за консултативна дейност с родителите на децата с нарушения в развитието.

Съдържание на учебната дисциплина:

Темите включват базисни и надграждащи познания в съвременните терминология, дефиниции и класификации за категорията деца и ученици с особености на развитието. Обсъждат се невробиологичните и медицински основи на различните видове нарушения и разстройства, както и теоретичните и практическите приложими методи за скрининг и диагностициране и принципите на консултативния процес, ориентиран спрямо таргетните групи (родители и учители) по отношение на изразените в разнообразна степен на тежест затруднения в сензорно възприятието, езикови, поведенчески и социални умения при децата и учениците. Представят се и възрастово

позиционирани терапевтични подходи в контекста на класическите и иновативни интервенции и стратегии.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 45 часа лекции и семинарни упражнения. Разработка се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.

ПСИХОЛОГИЯ НА СТРЕСА

ECTS кредити: 1,5

Форма за проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Стоил Мавродиев, катедра „Психология“

E-mail: stoil_m@swu.bg

Хорариум: 30 л + 15 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

За да се разбере какво е стрес, трябва да се разберат причините за появата му. По дефиниция причината за прояви на стреса може да стане почти за всяка ситуация, при която човекът появява силна емоционална възбуда. При това трябва да се има предвид, че стресът може да се предизвика само от отрицателни събития, но също и от положителни емоции - брак, раждане на дете, повишение в службата. Стресът може да възникне и вследствие на по-серииозни ситуации - конфликт на работното място, съкращение, развод, смърт, зависимости, физически и емоционален тормоз.

Съдържание на учебната дисциплина:

Въведение в психологията на стреса. Съвременни теории за психичния стрес. Съвременни теории за психичния стрес. Справяне със стреса- модели. Методи за изследване на стреса. Индивидуални различия и преживяване на стрес. Индивидуални различия и преживяване на стрес. Техники за управление на стреса на индивидуално ниво. Социална среда и стрес. Социална подкрепа. Стрес и тревожностни разстройства. Психологическо консултиране при критични инциденти, бедствия и аварии. Управление на стреса в организацията и на работното място.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 45 часа лекции и семинарни упражнения. Разработка се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.

СПОРТНА ПСИХОЛОГИЯ

ECTS кредити: 1,5

Форма за проверка на знанията: изпит

Методическо ръководство:

Катедра „Психология“

Философски факултет

Лектор: доц. д-р Теодор Гергов, катедра „Психология“

E-mail: teodor@swu.bg

Хорариум: 30 л + 15 су

Вид на изпита: писмен

Анотация:

Курсът по “Спортна психология” включва подробно представяне на психологическата структура на спортната дейност и възрастовите особености на физическата култура. Учебната дисциплина “Спортна психология” е наука, която извлича знание от полетата на кинезиологията и психологията. Тя включва изучаването на това как психологическите фактори влияят върху представянето и как участието в спорта и упражненията повлиява психологическите и физическите фактори. В допълнение към инструкциите и тренирането на психологическите умения за подобряване на представянето, приложната спортна психология може да включва работа с атлети, треньори и родители, по отношение на травми и рехабилитация, комуникация, тиймбилдинг (изграждане на отбор) и кариерни промени. Спортната психология през годините на своето развитие се утвърждава както в научната, така и в практическата област и днес е призвана да подпомага отделните индивиди, групите и организациите, всички ангажирани със спорт, и физическа активност, да повишава тяхната ефективност, да издига социалната роля на спорта и да допринася за социалното благополучие на обществото.

Съдържание на учебната дисциплина:

Предметната област и основни понятия в спортната психология; Същност и особености на спортната психология - условия за прилагането ѝ и нейното използване. Исторически възгледи за спорта и спортната дейност. Общото и специфичното в психологичната характеристика на спортната дейност. Причини, същност и специфика на феноменологичните прояви и прогноза на различните форми на спортната дейност. Базисни знания относно технологията на провеждане на психологично диагностициране на спортната дейност. Специализирани компетенции относно прилагането на различни психологически подходи към спорта.

Технология на обучението и оценяване:

Програмата предвижда подготовка на докторанта по всички посочени теми в рамките на 45 часа лекции и семинарни упражнения. Разработва се самостоятелна работа и се провежда изпит по темите в конспекта.